

Vaasan hallinto-oikeus

Diaarinumero 00760/19/5109 ja 00762/19/5109

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

29.6.2021

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **6.7.2021**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 29.6.2021 nro 21/0103/3, valitus ympäristölupa-asiassa, Ympäristöluvan myöntäminen kallion louhintaan ja murskaukseen, Muurame.

Luvan hakija

NCC Industry Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **29.6.2021 – 5.8.2021** Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet ja valitusaika

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. **Valitusaika päättyy 5.8.2021.**

Vaasan hallinto-oikeus

Päätös

Antopäivä
29.6.2021

Päätösnumero
21/0103/3

Diaarinumero
00760/19/5109
00762/19/5109

Asia Valitus ympäristölupa-asiassa

Muutoksenhakijat

1. [REDACTED]

2. J [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Luvan hakija

NCC Industry Oy

Päätös, johon on haettu muutosta

Muuramen elinvoiman ja kestävän kasvun lautakunta 21.5.2019
(14.5.2019 § 50)

Asian aikaisemmat vaiheet

Muuramen kunnan ympäristölautakunta on päätöksellään 22.8.2006 (15.8.2006 § 69) myöntänyt [REDACTED] perustettavan yhtiön lukuun toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan kallion louhintaan, murskaukseen ja väliaikaiseen varastointiin Muuramen kunnan Muuramen kylässä sijaitsevaan Hautalahden tilaan RN:o 7:802 kuuluvalla määrälalla 606.

Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 5.12.2007 nro 07/0742/3 jättänyt valituksen tutkimatta joidenkin valittajien osalta sekä kumonnut Muuramen kunnan ympäristölautakunnan päätöksen ja palauttanut asian lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Päätöksessä on muun ohella edellytetty, että luvan hakijoiden on esitettävä tarkempi selvitys toiminnan aiheuttamasta melu- ja pölyhaitasta sekä mahdollisuuksista lupamääräyksin vähentää näitä haittoja.

Osoite
Korsholmanpuistikko 43
PL 204
65101 VAASA

Puhelin
02956 42611

Telekopio
02956 42760

Sähköposti
vaasa.hao@oikeus.fi

Muuramen kunnan ympäristölautakunta on päätöksellään 23.12.2008 (16.12.2008 § 61) myöntänyt [REDACTED] perustettavan yhtiön lukuun toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan kallion louhintaan, murskaukseen ja väliaikaiseen varastointiin Muuramen kunnan Muuramen kylässä sijaitsevaan Hautalahden tilaan RN:o 7:802 kuuluvalla määräalalla 606.

Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 2.12.2009 nro 09/0675/3 jättänyt valituksen tutkimatta joidenkin valittajien osalta sekä valituksen enemmälti hylänten muuttanut ympäristöluvan melua ja pölyä, sade- ja sulamisvesiä sekä luvan voimassaoloa koskevia lupamääräyksiä.

Korkein hallinto-oikeus on päätöksellään 25.10.2010 taltionumero 2807 pysyttänyt Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen ja hylännyt valitukset.

Valituksenalainen päätös

Muuramen kunnan elinvoiman ja kestäväen kasvun lautakunta on NCC Industry Oy:n hakemuksesta muuttanut valituksen kohteena olevalla päätöksellään kiinteistöllä 500-402-7-864 harjoitettavalle toiminnalle vuonna 2008 myönnetyn ympäristöluvan vuotuista tuotantomäärää ja toiminta-aikoja koskevia lupamääräyksiä. Samalla toiminnanharjoittajalle on myönnetty ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen lupa aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa. Toimintaa on harjoitettava lupahakemuksen ja tämän päätöksen lupamääräysten mukaisesti.

Lupaan on liitetty lupamääräykset 1–20, joista lupamääräykset 1, 2, 6, 7, 14 ja 16 kuuluvat seuraavasti:

1. Murskaustoiminta tulee suorittaa esitetyllä alueella ja murskausasema tulee sijoittaa hakemuksessa esitettyyn paikkaan. Vuotuisesti murskattavan kiviaineksen määrä saa olla keskimäärin 250 000 tonnia ja enintään 350 000 t. Koko toiminta-aikana murskataan enintään 1 900 000 t.

2. Toiminta saa olla käynnissä kesätauon ulkopuolella. Kesätauoko on kesäkuun ensimmäisestä päivästä alkaen 10 viikkoa.

Murskausta ja porausta saa tehdä arkisin (ma-pe) klo 7–21,

rikotusta arkisin (ma-pe) klo 8–18 ja

räjäytyksiä arkisin (ma-pe) klo 10–17.

Kuormaamista ja kuljetuksia voidaan tehdä ympärivuotisesti arkisin ma-pe klo 7–21 ja lauantaisin klo 8–16.

--

6. Toiminnasta liikenne mukaan lukien aiheutuva melu ei saa ylittää asuntojen piha-alueilla päivällä klo 7–22 melun keskiäänitasoa 55 dB eikä yöllä klo 22–7 keskiäänitasoa 50 dB. Loma-asutukseen kuuluvilla alueilla melutaso ei saa ylittää klo 7–22 keskiäänitasoa 45 dB, eikä yöllä klo 22–7 keskiäänitasoa 40 dB.

7. Murska ja rikotin on sijoitettava toiminta-alueen alimmalle tasolle kalliorintauksen suojaan mahdollisimman lähelle rintausta. Toiminnan itä- ja koillispuolelle, mahdollisimman lähelle murskainta ja rikotinta, tulee sijoittaa tuotekasoja vaimentamaan toiminnan melua. Melun leviämistä tulee estää aseman

rakenteilla (esim. kuljettimien koteloinnit, syöttösuppilon kumitus) ja meluavien toimintojen sijoittelulla, suuntauksella sekä louhinnan etenemissuunnan valinnoilla.

--

14. Ilmanlaadun ja toiminnasta aiheutuvan melun mittaukset tulee suorittaa uudelleen, mikäli kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on perusteltu syy epäillä ohjearvojen ylittymistä.

--

16. Luvan saajan on pidettävä käyttöpäiväkirjaa ympäristönsuojelun kannalta merkityksellisistä tapahtumista ja toimenpiteistä. Yhteenvedo kunkin vuoden kirjanpidosta on toimitettava Muuramen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Kirjanpidon tulee sisältää:

- toiminta-ajat, mukaan lukien porauspäivät ja räjäytysajankohdat
- louhitun ja murskatun kiviaineksen määrä, alueelle tuodun ylijäämämaan määrä
- vuoden aikana toiminnasta syntyvät jätteet, niiden määrä, laatu ja toimituspaikka
- käytettyjen polttoaineiden kulutustiedot
- tiedot tehdyistä melumittauksista ym.
- tiedot vuoden aikana sattuneista häiriötilanteista ja muista poikkeuksellisista tilanteista ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet
- tiedot toiminnasta aiheutuneista valituksista ja niiden seurauksena tehdyistä toimenpiteistä.

Tarkkailukertomuksen perusteena olevat asiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan.

Muuramen kunnan elinvoiman ja kestävä kasvun lautakunta on katsonut päätöksensä perusteluissa, että kun toiminta-ajoiltaan ja vuosituotantomäärältään muutettua toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Kyseessä on olemassa olevan toiminnan muutos. Alueella ei ole asemakaavaa, joten toimintaa ei ole sijoitettu kaavan vastaisesti. Alue on uuden tieyhteyden myötä liikenteellisesti hyvä.

Louhinta-alueen rajalta on etäisyyttä lähimpiin vakituksessa käytössä oleviin rakennuksiin noin 500 metriä ja seuraaviin yli 600 metriä. Lähimmät vapaa-ajan asunnot sijaitsevat yli 800 metrin etäisyydellä. Etäisyydet täyttävät toimintaan sovellettavassa valtioneuvoston kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta antamassa asetuksessa (800/2010) annetun sitovan 300 metrin vähimmäissuojaetäisyyden. Näin ollen toimintaa ei ole sijoitettu ympäristönsuojelulain tai sen nojalla annettujen asetusten sijoitusmääräysten vastaisesti.

Meluhaittoja on arvioitu hakijan teettämän melumallinnuksen ja melumittauksen, melulle altistuvien kohteiden sijainnin, määrän ja herkkyyden perusteella.

Melun terveyshaittojen arvioimiseksi on valtioneuvoston melutason ohjearvoista antamassa päätöksessä (993/1992) määritelty asumista ja loma-asumista koskevat keskiäänitasot. Nämä ohjearvot on valtioneuvoston asetuksessa 800/2010 muutettu raja-arvoiksi. Lautakunta on katsonut, että kun otetaan huomioon tehty meluselvitys ja meluntorjuntaa koskevat sekä toiminta-aikaa rajaavat lupamääräykset, toiminta on sijoitettavissa kyseessä olevaan paikkaan niin, etteivät melutason raja-arvot missään louhintatilanteessa ylity millään lähialueen asuin- tai lomakiinteistöllä.

Lupamääräyksiä 1 ja 2 koskevissa perusteluissa on todettu, että vakituiselle ja loma-asutukselle aiheutuvan kohtuuttoman rasituksen sekä terveys- ja yleisten viihtyisyyshaittojen ehkäisemiseksi on rajoitettu toiminnan vuosittaista ja vuorokautista kestoa ja rajattu toimintaa vilkkaimpana kesälomakuukautena. Murskauksen, räjäytysten ja kuljetusten päivittäiset toiminta-ajat on määrätty asetuksen 800/2010 8 §:ssä säädettyjä toiminta-aikoja tiukemmiksi hakijan esityksen mukaisesti.

Lupamääräyksen 6 perustelujen mukaan melutasoa koskevat määräykset on annettu lähellä olevien häiriintyvien kohteiden suojaamiseksi. Määräys perustuu valtioneuvoston päätökseen melutason ohjearvoista, valtioneuvoston asetukseen 800/2010 sekä laadittuun meluselvitykseen. Toiminnasta aiheutuvaa melua on tarpeen rajoittaa, jotta toiminnasta ei aiheutuisi yksin tai yhdessä muiden toimijoiden kanssa kohtuutonta rasitusta tai terveyshaittaa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

Lupamääräyksen 7 perustelujen mukaan melun ja sen leviämisen rajoittamiseksi on annettu määräyksiä toiminnan ja varastokasojen sijoittamisesta sekä laitoksen rakenteeseen liittyvistä muista meluntorjuntatoimenpiteistä ja melusteiden sijoittumisesta. Murskausaseman ja varastokasojen sijoittelulla on muissa vastaavissa tapauksissa todettu olevan huomattava vaikutus melun leviämiseen.

Lupamääräyksen 14 perustelujen mukaan määräys pöly- ja melumittauksista on annettu valvonnallisista syistä pölyntorjuntatoimien ja meluntorjunnan riittävyyden varmistamiseksi. Mittaustulosten perusteella ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä parantamaan melun- tai pölyntorjuntatoimia tai rajoittamaan päivittäistä toiminta-aikaa.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

1. [REDACTED] ovat vaatineet päätöksen muuttamista siten, että 1.6 alkava 10 viikon kesätauko koskee kaikkia toimintoja.
2. [REDACTED] ovat vaatineet, että toiminta-aikoja koskevaa lupamääräystä 2 muutetaan ensisijaisesti siten, että kesätauko on toukokuun alusta syyskuun loppuun tai toissijaisesti siten, että se on aikaisemman ympäristöluvan mukainen. Kuormausten ja kuljetusten osalta rajausta ei ole tarpeen.

Lisäksi he ovat vaatineet, että lupamääräyksen 1 mukainen murskattavan aineksen kokonaismäärä on oltava yhteneväinen maa-ainesluvan kanssa.

Melumittauksia on vaadittu täydennettäväksi siten, että mittausjaksoihin sisällytetään myös rikotus, joka tulisi sisällyttää tuleviin tarkkailumittauksiin.

Edelleen on vaadittu, että kirjanpitoon ja raportointiin sisällytetään myös toimitetun murskeen määrä.

Vielä on vaadittu, että varastokenttä tulee tehdä valmiiksi ja meluntorjuntaan sekä toiminta-aikojen noudattamiseen ja valvontaan on kiinnitettävä huomiota toiminnan kaikissa vaiheissa.

Muutoksenhakijat ovat esittäneet, että hakemuksessa ei ole perusteltu, miksi vuosittaisen toiminta-ajan jatkaminen ja tuotantomäärien nostaminen on tarpeen. Toiminta olisi tullut ensin saattaa suunnitelmien mukaiseksi ja katsoa sen jälkeen lupaehtojen mahdollisia muutostarpeita.

Valituksenalaisessa luvassa on epäselvyyksiä ja puutteita. Myönnetyn luvan toiminnan järjestämisestä koskevassa kohdassa on todettu, että koko toiminta-aikana murskataan enintään 1 900 000 tonnia. Alueella on kuitenkin 22.8.2027 saakka voimassa oleva maa-aineslupa 930 000 m³ kalliokiviaineksen ottamiseen. Mistään ei käy ilmi, ovatko mainitut määrät yhteismitalliset.

Myönnetty laajempi toiminta jatkaisi toiminta-aikaa noin 1,5 kuukaudella Päijänteen sulan veden aikana, jolloin pehmentävän lumipeitteen puuttuessa äänet kantautuvat huomattavasti voimakkaampana ja kauemmas. Myös maa-ainesalueen ympäristössä tehdyt hakkuut edistävät äänen leviämistä. Lähietäisyydellä on myös luonnon monimuotoisuuden ja maiseman sekä virkistyskäytön kannalta arvokkaita kohteita, joihin sallitun toiminta-ajan muutos vaikuttaa. Esimerkiksi keväällä toimintaa on lintujen pesimäajan alkaessa.

Murskaamolta on jo sen lyhyen toimintajakson aikana ollut havaittavissa selkeästi häiritsevää kovaa melua pitkälle Ristiselän länsipuolista ranta-aluetta Härköpohjan pohjukasta eteläkaakkoon päin ainakin Talasniemeen asti. Samoin melu ulottuu pitkälle itse järvelle. Murskaustoiminnan melu vaimenee, kun lähestytään Härkölahdentietä pitkin kohti Härköpohjan pohjukkaa ja murskaamoaluetta.

Melumallinnuksessa on käytetty suojavallia vain murskaimen itäpuolella vaimentamaan murskausalueen melua itä- ja koillispuolella, mutta ei etelään ja kaakkoon kohti Härköpohjaa ja Ristiselkää. Melun on todettu leviävän toiminnan loppuvaiheessa kauemmaksi Härköpohjaan, koska poraus sijoittuu ylempäksi. Melumittauksissa kaikki mittauspisteet ovat olleet melukatveessa. Mittauspisteet 1, 3 ja 4 ovat olleet syvällä purolaakson pohjalla ja piste 2 kallio-kohouman takana. Mittauspisteitä ei ole ollut etäämpänä Härköpohjalahden suunnassa kohti etelää, jonne ääni leviää esteettömämmin ylempää Härkövuoren rinteeltä. Mittausten aikana ei ole myöskään ollut käynnissä rikotusta, joka on olennainen osa mursketuotantoa. Rikotuksen terävä iskuääni kuuluu selkeimmin ja kauimmaksi. Rikotuksen merkitys melulähteenä puuttuu myös NCC Industry Oy:n laatimasta ympäristöluvan muutoshakemuksen selostusosasta kokonaan.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Muuramen kunta sekä Muuramen elinvoiman ja kestävän kasvun lautakunta

ovat antaneet yhteisen lausunnon, jossa on katsottu, ettei lupapäätöstä ole syytä muuttaa.

Lausunnossa on esitetty, että toiminta-ajat on määrätty lupapäätöksessä yksiselitteisesti ja että 930 000 m³ vastaa noin 2 300 000 tonnia. Ympäristönsuojeluviranomainen on arvioinut 10 viikon kesätaun toiminnalle, siitä pois lukien kuljetus ja kuormaus sekä maankaatopaikkatoiminta, riittävän pitkäksi. Päätöksessä on huomioitu toiminnan sijainti ja etäisyys häiriintyvistä kohteista sekä ajotien suojainen etäisyys.

Melumittaukset ovat toiminnan aikana tehtäviä täydentäviä selvityksiä ja osa valvontaa. Mittauksia ei aina pystytä tekemään optimaalisissa olosuhteissa. Rikotusta ei toiminnan osana ole koettu isoksi ongelmaksi. Suurin ongelma on ollut räjäytykset eli kiven irrotus kalliosta. Tulevaisuudessa tehtävissä mittauksissa on mahdollista sijoittaa yksi mittauspiste esimerkiksi Talasniemeen. Toiminnan valvonnasta vastaa kunnan ympäristönsuojelu- ja maa-aineslupaviranomainen. Toimipaikalla tehdään tarkastus vähintään kerran vuodessa. Kirjanpito- ja tuotantomäärät sisältyvät toiminnasta tehtävään vuosiraporttiin.

Jyväskylän kaupungin ympäristöterveysjaosto on ilmoittanut, että se ei anna asiassa lausuntoa.

Jyväskylän kaupungin rakennus- ja ympäristöjaostolle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen. Vastinetta ei ole annettu.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on antanut vastineen.

ELY-keskus on todennut, että päätöspöytäkirjasta tai lupapäätöksestä ei käy ilmi, onko aikaisemmassa ympäristöluvassa tai maa-ainesluvassa sallittu kuormaus ja kuljetus kesätaun aikana. Olisi tärkeää, että myös aikaisemman päätöksen mahdollinen määräys kuormauksen ja kuljetuksen osalta ilmenisi päätöksenteossa. Lautakunnan päätöspöytäkirjan perusteella kirjoitetun lupa-asiakirjan tulee vastata tehtyä päätöstä. Lupamääräys 2 on kirjoitettu epäselvästi.

Kun käytetään kallio-/kivimurskeen painokerrointa 1,6 t/m³, ympäristöluvan mukainen toiminta-ajan enimmäismurskausmäärä 1 900 000 tonnia ei vastaa Muuramen kunnan elinvoiman ja kestävä kehityksen lautakunnan päätöksellään 15.8.2017 4 § toiminnalle myöntämän maa-ainesluvan mukaista kalliokiven kokonaisottomäärää 930 000 m³. ELY-keskus ei ota kantaa siihen, onko määrien erolla merkitystä lupa-asiassa.

Kesätauko on tarpeen toiminnasta aiheutuvien ympäristöhaittojen, erityisesti melun, vähentämisen vuoksi. Kesätaun pituudessa on otettava huomioon asutuksen ja loma-asutuksen kannalta yleisimmät loma-ajat sekä lisäksi lintujen pesintä- ja muuttoajat. Näin ollen ELY-keskus viittaa jäljempänä melun osalta esittämäänsä. Päivittäiset toiminta-aikarajaukset ovat ELY-keskuksen käsityksen mukaan oikeansuuntaisia ja riittäviä.

ELY-keskus ei ota kantaa vaatimukseen varastokentän viimeistelyyn liittyen, koska varastointikenttien tila-, paikka- tai muut vastaavat muutokset voivat vaihtua ja elää toiminnan edetessä. Meluntorjuntatoimet kuuluvat toiminnan-

harjoittajan normaalitoimintaan ja sen harjoittamaan omatarkkailuun. Toiminta-essa ympäristöluvan toiminnan kuvailuosan ja lupamääräysten mukaisesti toiminta on säädösten ja ympäristöluvan mukaista. Toiminta-aikarikkomusten sanktioinnista ei voida määrätä ympäristöluvassa, vaan se kuuluu valvontaviranomaisen toimivaltaan. Melumittauksia on täydennettävä siten, että mittausjaksoihin sisältyy myös rikotus.

Melumallinnuksissa ja mittauksissa on ollut puutteita. Myönnettyssä ympäristöluvassa ei ole lisäksi annettu lainkaan melumittauksia koskevia lupamääräyksiä. Melumittauksissa tulisi ottaa huomioon myös melumittausraportissa melutason tarkkailusta annetut suositukset. Niiden mukaan melutason tarkkailumittauksia on suositeltavaa tehdä silloin, jos murskauslaitos siirtyy nykyistä korkeussijaintia ylemmälle tasolle, jos murskauslaitoksen etäisyys melueteestä, joka estää melun leviämisen etelä-kaakkoispuolella olevien asuinrakennusten suuntaan, kasvaa merkittävästi ja joka tapauksessa kohtuullisen ajan kuluttua, esimerkiksi viiden vuoden kuluttua, mikäli alueella on ollut vuosittain tuotantoa.

Melumittauspisteitä tulisi valituksessa esitetyn mukaisesti lisätä sekä ottaa huomioon myös mahdolliset melun vaikutusalueella olevat loma-asutuskiinteistöt. Melumittaukset on tehtävä koko toiminnasta sen käynnissä ollessa, mukaan lukien myös valituksessa esitetty rikotus. Koska melumittaukset ovat puutteelliset, on niiden uusiminen tarpeellista. Mittaustulosten tarkastelussa tulisi ottaa huomioon myös mahdollinen melun impulssimaisuus.

ELY-keskuksella ei ole ollut käytettävissään melumallinnusta. Päätöksen resitiotian mukaan asuinrakennusten ja lomarakennusten piha-alueille kohdistuvat melutasot alittaisivat valtioneuvoston ohjearvot, kun otetaan huomioon laskentamallin epävarmuus 6–7 dB. Mallinnuksen epävarmuuden osalta ELY-keskus on viitannut meluasioissa erityisasiantuntemusta omaavan Uudenmaan ELY-keskuksen näkemykseen, jonka mukaan raja-arvo tulkitaan alitetuksi silloin, kun laskennallinen melutaso on pienempi kuin raja-arvo, josta on vähennetty epävarmuustekijä.

ELY-keskus on pitänyt perusteltuna valituksessa esitettyä vaatimusta toimitetun murskeen määrän sisällyttämisestä kirjanpitoon ja raportointiin.

NCC Industry Oy on antamassaan vastineessa esittänyt muun muassa, että lupamääräys 2 on muotoilultaan selkeä ja tavanomainen määräys. Se vastaa ympäristöluvissa käytettyjä määräyksiä, joissa vuotuista louhinta- ja murskausaikaa on rajattu. Ympäristöluvan vuotuisilla tuotantomäärän rajoituksilla ei ole vaikutusta maa-ainesluvan mukaiseen kokonaisottomäärään.

Hakemuksen yhteydessä on esitetty melumallinnus, jonka mukaan toiminnassa ei aiheudu raja-arvoja ylittäviä melutasoja lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Tämän vuoksi vuotuista toiminta-aikaa ei ole tarpeen rajoittaa muutetun luvan mukaisesta. Lähimmät häiriintyvät kohteet ovat vakituisia asuntoja ja sijaitsevat noin 500 metrin etäisyydellä. Lähimmät vapaa-ajan asunnot sijaitsevat noin 800 metrin sekä 1,5 kilometrin etäisyydellä. Toiminnan rajaaminen ei näiden vuoksi ole tarpeen. Ottoalueen vaikutusalueella ei sijaitse suojeltujen lintujen pesimäalueita eikä muutakaan melulle herkkää suojeltua lajistoa. Mallinnuksen on todettu pitävän hyvin paikkansa louhinta- ja murskaustoiminnan meluvaikutusten arvioinnissa.

Mallinnuksessa on huomioitu tavanomaiseen tapaan varastokasa. Todellisuudessa varastokasoja saattaa olla useampia. Mallinnustulosten mukaan melutasot ovat sallitulla tasolla etelän suunnassa ilman varastokasasuojaustakin, joten suurimman osan ajasta melutilanne tulee olemaan mallinnuksessa esitettyä parempi.

Melua on myös mitattu neljässä eri häiriintyvässä kohteessa toiminnan ollessa käynnissä. Mallinnus on paikkansa pitävä myös mittaustulosten perusteella, sillä mittaustulokset ovat olleet hieman mallinnettua alhaisemmat. Mittauksiin on valittu lähimmät häiriintyvät kohteet sekä yksi piste ylärinteestä, jonne melun oletettiin mallinnustulosten perusteella leviävän hyvin. Koska melu vaimenee etäisyyden kasvaessa, ei mittauspisteen sijainnin, etäisyyden tai mallinnustulosten perusteella ole odotettavissa, että kauempana melutaso olisi selvästi suurempi ja vaarassa ylittää raja-arvon. Mittauspisteverkostoa ei ole tarkoituksenmukaista laajentaa aikaisemmasta.

Rikotuksen merkitys häiriintyvien kohteiden melutason kannalta ei ole merkittävä. Rikotuksen melupäästö on L_{WA} 117 dB, jolloin sen vaikutus kokonaismelupäästöön murskauksen ja porauksen ollessa käynnissä on vain 0,5 dB. Näin ollen rikotuksella ei ole sellaista vaikutusta melutasoon, että se olisi erotettavissa melumittauksin häiriintyvissä kohteissa, jotka sijaitsevat lähimmillään 500 metrin etäisyydellä. Rikotus tapahtuu louhitun alueen pohjalla lähellä otto-rintausta, joten sen melun leviämistä rajoittavat aina louhintarintaukset ja varastokasat. Mittausten uusiminen ei ole tarpeen.

Varastokentälle on myönnetty toimenpidelupa ja sen rakentaminen tehdään myönnetyn luvan mukaisesti.

Ympäristöluvan määräykset raportoinnista ovat lain mukaiset ja sellaisenaan riittävät. Toimitettujen tonniin määrä ei ole valvonnan kannalta oleellinen tieto ja se kuuluu lisäksi liikesalaisuuden piiriin.

ELY-keskuksen esittämä painokerroin on virheellinen. Kivilajista riippuen yksi $k\text{-m}^3$ kalliokiviainesta painaa 2,5–2,7 $t/k\text{-m}^3$. Ympäristöluvan kannalta keskeisimpiä ovat toiminnasta aiheutuvat ympäristövaikutukset ja niiden kannalta oleellisin on vuotuinen tuotantomäärä.

Melumittauksissa on otettu huomioon melun mahdollinen impulssimaisuus, tämä on esitetty melumittausraportin tuloksissa. Valvovalla viranomaisella on mahdollisuus edellyttää melumittauksia, mikäli se kokee ne tarpeelliseksi. Muraus-asetuksessa on annettu louhinta- ja murskaustoiminnan melutasolle raja-arvot, jotka perustuvat valtioneuvoston päätöksen 993/1992 ohjearvoihin. Näiden raja-arvojen noudattaminen on luvan myöntämisen kannalta täysin riittävää. Koska hakemuksessa on esitetty sekä mallinnus että melumittaustulokset, jotka tukevat toisiaan, voidaan varmuudella todeta, että toiminnasta ei aiheudu raja-arvojen ylitystä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

██████████ ovat antaneet vastaselityksen, jossa on muun ohella todettu, että lautakunnan reunaehtona toiminnan kasvattamiseen on ollut kaiken toiminnan käsittävä 10 viikon kesätauko 1.6 alkaen. Toiminnasta annettu kuulutus ei vastaa lautakunnan pöytäkirjaa kuormauksen ja kuljetuksen osalta. Lisäksi dokumenttien eroavaisuudet jättävät tulkinnanvaraisuutta.

████████████████████ on antanut vastaselityksen, jossa on muun ohella todettu, että kokouspöytäkirjaan kirjatussa päätöksessä ei ole mainintaa siitä, ettei kesätauko koskisi kuormausta ja kuljetuksia.

Kun annetulla kuutiomäärällä 930 000 m³ ja sitä vastaavaksi ilmoitetulla tonnimäärällä eli noin 2 300 000 tonnia lasketaan kiviaineksen tiheys, saadaan arvoksi 2,47 t/m³. Se eroaa lähes 12 % GTK:n ja SYKE:n esittämästä kalliokivi-varantoja koskevassa selvityksessä käytetystä tiheydestä 2,8 t/m³ ja lähes 11% ympäristöministeriön raportissa 13/2018, Kiviaineshuollon kehittäminen, annetusta keskimääräisestä tiheydestä 2,76–2,79 t/m³. Eroa ei voida pitää merkityksettömänä lupaa koskevilla kiviainesmäärillä kahden eri toimintaa koskevan luvan välillä ja lupien ehtojen noudattamista valvottaessa.

Maa-alueet on tehdyssä melumallinnuksessa oletettu pehmeiksi melua vaimentaviksi ja vesistöjen pinnat on mallinnettu kovina akustisesti heijastavina pintoina. Matalilla taajuuksilla lähes kaikenlaisen maanpinnan on kuitenkin katsottu olevan akustisesti kovaa ja aallonpituuteen nähden tasaista. Kaikkien neljän valitun mittauspisteen ja murskaamon välillä on maata, kun taas valituksen tehneet kiinteistöt sijaitsevat siten, että murskaamon ja kiinteistöjen välillä on ääntä vahvistavaa vettä.

Melun laatu vaikuttaa siihen, kuinka häiritsevää melu on. Melun tarkkailuraportissa on todettu, että toiminta vastasi normaalia murskaustoimintaa. Toimintaa ei voida pitää normaalina murskaustoimintana, sillä se ei sisältänyt rikotusta. Raportin sivulla 7 rikotus on todettu vain mittauspisteen 2 kohdalla lyhytaikaisena. Kuitenkin raportin taulukossa 1 rikotuksen osuudeksi on todettu 50 % ja rikotuksessa käytettävän iskuvasaran melupäästöksi L_{WA} 117 dB, kun murskausasemalle sen arvo on 121 dB. Kunnan vastineessa ei ole perusteltu sitä miksi rikotusta ei ole nähty ongelmallisena. Raportin sivulla 7 on pisteittäinen kuvaus melun äänitasosta ja laadusta. Siinä äänitasoa on kuvailtu kaikissa pisteissä vaimeaksi tai hyvin vaimeaksi ja tasaiseksi. Kuvailu poikkeaa siitä, miten kiviaineksen murskaamon ääni kuvaillaan yleisesti.

Asukkaat ovat mallinnuksista ja mittaustuloksista huolimatta kokeneet melun häiritseväksi jopa kolmen kilometrin etäisyydellä murskaamosta. Melun taso on myös voimakkuudeltaan ja laadultaan hyvin vaihtelevaa ja se painottuu mataliin ääniin. Niin vakituiset kuin kesäasukkaatkin ovat kokeneet melun poikkeavan tarkkailuraportissa kuvaillusta. Erityisen meluisana on koettu murskaamisen syöttö sekä terävä rikotusääni rikotuksen ollessa käynnissä yksinään. Murskaamon äänen kuulumista ja häiritsevyyttä lisää alueen kallioisuudesta johtuva kaiku. Asukkaiden näkökulmasta mittauksia on syytä tehdä kauempana kuin tähän mennessä mitatut pisteet ovat.

Varastokentän viimeistely on tärkeää sillä, kun varastotilaa ei ole riittävästi, on haluttu lisää toiminta-aikaa, joka häiritsee ympäristön asukkaita.

Toimitettujen tonnimäärien raportointi kunnan viranomaiselle vuosittain on olennainen osa alueen ”ainetasetta” ja toiminnan seuraamista. Sen seuraaminen on sisällytetty Karismäen alueelle myönnetyn ympäristöluvan ehtoihin. Toimitetut tonnimäärät eivät ole myöskään liikesalaisuuslain 2 §:n mukaan liikesalaisuudeksi katsottavaa tietoa.

[REDACTED] on antanut lisäselvitystä valitusoi-
keuksiin liittyen. Muutoksenhakijat ovat ilmoittaneet kiinteistöjensä kiinteistö-
rekisteritunnukset sekä etäisyydet mitattuna ilmakuvasa näkyvästä murs-
kaimesta kunkin kiinteistön päärakennukseen Maanmittauslaitoksen mittaus-
välinettä käyttäen. Etäisyydet murskaamosta ovat seuraavat: [REDACTED]

[REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
[REDACTED], [REDACTED] sekä
[REDACTED].

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus jättää [REDACTED] vali-
tuksen tutkimatta [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
[REDACTED], [REDACTED] ja [REDACTED] tekeminä.

2. Hallinto-oikeus muuttaa lupamääräyksiä 2 ja 14, jotka kuuluvat muutettuina
seuraavasti (*muutokset kursivilla*):

2. Toiminta saa olla käynnissä kesätauon ulkopuolella. Kesätauko on
1.6.–31.8.

Murskausta ja porausta saa tehdä arkisin (ma-pe) klo 7–21,
rikotusta arkisin (ma-pe) klo 8–18 ja
räjäytyksiä arkisin (ma-pe) klo 10–17.

Kuormaamista ja kuljetuksia voidaan tehdä ympärivuotisesti arkisin ma-pe klo
7–21 ja lauantaisin klo 8–16.

14. Ilmanlaadun (*poistettu tekstiä*) mittaukset tulee suorittaa uudelleen, mikäli
kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on perusteltu syy epäillä ohjearvojen
ylittymistä.

Hallinto-oikeus lisää lupaan uuden lupamääräyksen 14a, joka kuuluu seuraa-
vasti:

*14a. Toiminnasta aiheutuvaa melua tulee mitata lähimmissä häiriintyvissä
kohteissa ja osoitteessa Härkölahdentie 277 sijaitsevan asuinrakennuksen pi-
halla aina toiminnan edetessä siten, että melulähteet, kuten poraus, rikotus tai
murskaus, siirtyvät nykyistä ylemmälle korkeustasolle tai etäämmälle melun
leviämisesteistä, tai mikäli melun muusta syystä voidaan arvioida lisäänty-
neen. Kaikkien toimintojen tulee olla mittausten aikana täysimääräisesti käyn-
nissä. Mittausten tulee olla ulkopuolisen asiantuntijan suorittamia ja niissä
tulee tarvittaessa ottaa huomioon melun iskumaisuus ja kapeakaistaisuus. Mit-
tauksia koskeva suunnitelma tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviran-
omaiselle tarkastettavaksi viimeistään 14 vuorokautta ennen mittausten suorit-
tamista. Mittausraportti tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomai-
selle kuukauden kuluessa mittauksesta.*

*Toiminnasta aiheutuvaa melua koskeva laskennallinen leviämismallinnus tulee
uusia neljän vuoden välein ja sen lisäksi aina, kun toiminnassa tapahtuu oleel-
lisia melupäästöjä lisääviä muutoksia.*

*Mikäli toiminnasta selvitysten perusteella aiheutuu määräyksessä 6 annettujen
melun raja-arvojen ylittymistä, tulee toiminnanharjoittajan esittää raportoin-*

nin yhteydessä suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ympäristönsuojeluviranomainen voi melumittausten tai melun leviämismallinnuksen perusteella antaa lisämääräyksiä melun vähentämistoimenpiteistä ja melutason lisäselvityksistä.

Hallinto-oikeus hylkää tutkitut valitukset muilta osin.

Perustelut

1. Valitusoikeus

Ympäristönsuojelulain 191 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan valitusoikeus on asianosaisella.

Hallintolainkäyttölain (586/1996) 6 §:n 1 momentin mukaan päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Ympäristönsuojelulain 191 §:ä koskevan lainvalmisteluaineiston (HE 214/2013) mukaan lainkohdassa säädettäisiin valitusoikeudesta lähes samoin kuin silloin voimassa olleen ympäristönsuojelulain 97 §:ssä. Hallituksen esityksen (HE 84/1999) 97 §:ää koskevissa yksityiskohtaisissa perusteluissa on lausuttu, että valitusoikeus olisi asianosaisilla, joita olisivat luvan hakija sekä haitankärsijät, joiden etua tai oikeutta päätös koskee.

Oikeuskäytännössä on oikeuteen tai etuun vaikuttamisella tarkoitettu muun muassa sitä, että toiminnan haitalliset ympäristövaikutukset ulottuvat muutoksenhakijan omistamaan tai hallinnoimaan kiinteistöön tai asuntoon. Valitusoikeuden perustavien haitallisten vaikutusten tulee olla välittömiä sekä merkittäviä nimenomaan ympäristönsuojelun kannalta. Asianosaisen valitusoikeus perustuu siihen haitalliseen vaikutukseen, joka luvan mukaisesta toiminnasta saattaa hänelle aiheutua. Oikeuskäytännössä vaikutusten merkittävyyttä on arvioitu keskeisesti toiminnan ja häiriintyvien kohteiden välisen etäisyyden perusteella.

■■■■■■■■■■, ■■■■■■■■■■, ■■■■■■■■■■, ■■■■■■■■■■, ■■■■■■■■■■
■■■■■■■■■■ ja ■■■■■■■■■■ hallitsevat kiinteistöjä, jotka karttatarkastelun ja saadun selvityksen perusteella sijaitsevat lyhimmillään noin ■■■ kilometrin etäisyydellä toiminta-alueelta ■■■■■■■■■■. Toiminta-alueen ja kiinteistöjen välillä on pääasiassa metsäistä maastoa sekä vesistöä.

Kun erityisesti otetaan huomioon valituksen tueksi esitetyt perustelut, toiminnasta aiheutuvan melun leviämisestä asiassa saadut selvitykset ja edellä todetut etäisyydet, hallinto-oikeus katsoo, että valituksen kohteena oleva päätös ei vaikuta välittömästi yli kahden kilometrin etäisyydellä toiminta-alueesta olevien kiinteistöjen omistajien ja haltijoiden oikeuteen tai etuun ympäristönsuojelulaissa tarkoitettulla tavalla. Valitus on edellä mainittujen henkilöiden osalta jätettävä tutkimatta.

2. Pääasiaratkaisu

Sovellettuja oikeusohjeita

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 5 §:n 1 momentin 2 kohdan d ja e alakohdian mukaan tässä laissa tarkoitetaan *ympäristön pilaantumisella* sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa ympäristön yleisen viihtyisyyden vähentymistä ja ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä.

Ympäristönsuojelulain 7 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Toiminnanharjoittajan on rajoitettava toimintansa päästöt ympäristöön ja viemäriverkostoon mahdollisimman vähäisiksi.

Ympäristönsuojelulain 29 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvan saaneen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa. Lupaa ei kuitenkaan tarvita, jos muutos ei lisää ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia tai riskejä eikä lupaa toiminnan muutoksen vuoksi ole tarpeen tarkistaa. Toiminnan muutos on aina olennainen, jos toiminta sen seurauksena muuttuu direktiivilaitoksen toiminnaksi.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Pykälän 4 momentin mukaan toiminnan olennaista muuttamista koskeva lupahakemus on ratkaistava siten, että harkinta kattaa ne toiminnan osat, joihin olennainen muutos voi vaikuttaa ja ne ympäristöön kohdistuvat vaikutukset ja riskit, joita muutos voi aiheuttaa.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1–5 kohtien mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa

- 1) terveyshaittaa,
- 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa,
- 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta,
- 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella,
- 5) eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset:

- 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista;
- 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä;
- 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä;
- 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa;
- 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimituksista;
- 6) muista toimituksista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Saman pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käytökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian ja materiaalien käytön tehokkuus sekä varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta.

Saman pykälän 2 momentin mukaan tarkkailun toteuttamiseksi luvassa on määrättävä mittausmenetelmistä ja mittausten tiheydestä. Luvassa on myös määrättävä siitä, miten seurannan ja tarkkailun tulokset arvioidaan ja miten tulokset toimitetaan valvontaviranomaiselle. Toiminnanharjoittaja voidaan määrätä antamaan valvontaa varten myös muita tarpeellisia tietoja.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohutuonta räsitystä ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Saman pykälän 2 momentin mukaan arvioitaessa räsituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, räsituksen muu tavanomaisuus, räsituksen voimakkuus ja kesto, räsituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (Muras-asetus 800/2010) 1 §:n mukaan asetuksessa säädetään kivenlouhimon, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamon ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista silloin, kun toimintaan on oltava ympäristöluva.

Muraus-asetuksessa säädetään muun muassa toiminnan sijoittumisesta, melun-
torjunnasta, melua aiheuttavien työvaiheiden aikarajoista, maaperän ja pohja-
veden suojelusta sekä tarkkailusta.

Muraus-asetuksen 7 §:n mukaan toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alti-
tiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston pää-
töksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja.

Melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (993/1992) 2 §:n
1 momentin mukaan asumiseen käytettävillä alueilla, virkistysalueilla taaja-
missa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia pal-
velevilla alueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-pai-
notetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB.

Pykälän 2 momentin mukaan loma-asumiseen käytettävillä alueilla, leirintä-
alueilla, taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla ja luonnonsuojelualu-
eilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB. Loma-asu-
miseen käytettävillä alueilla taajamassa voidaan kuitenkin soveltaa 1 momen-
tissa mainittuja ohjearvoja.

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Kiviaineksen kokonaisottomäärä (lupamääräys 1)

[REDACTED] ovat vaatineet, että ympäristöluvan
muutetun lupamääräyksen 1 mukainen murskattavan aineksen kokonaismäärä
on oltava yhteneväinen maa-ainesluvan kanssa.

NCC Industry Oy:n kiinteistöllä 500-402-7-864 harjoittamalla kallion louhin-
nalla, louheen murskauksella sekä väliaikaisella varastoinnilla on Muuramen
kunnan ympäristölautakunnan 23.12.2008 myöntämä toistaiseksi voimassa
oleva ympäristöluva. Lupamääräyksen 1 mukaan vuotuisesti murskattavan ki-
viaineksen määrä saa olla keskimäärin 90 000 tonnia ja enintään 150 000 ton-
nia. Koko toiminta-aikana saa murskata enintään 1,9 miljoonaa tonnia.

NCC Industry Oy:llä on myös Muuramen elinvoiman ja kestävän kasvun lau-
takunnan 22.8.2017 myöntämä 22.8.2027 saakka voimassa oleva maa-aines-
luva. Maa-ainesluvan mukainen kiviaineksen kokonaisottomäärä on
930 000 $k\text{-m}^3$. Vuotuisen ottomäärän on arvioitu olevan 95 000 $k\text{-m}^3$.

Ympäristöluvan muuttamista koskevan hakemuksen mukaan kiinteistöllä lou-
hitaan kalliota ja murskataan louhetta rakennuskiviaineksiksi yhteensä 10 vuo-
den aikana noin 930 000 m^3 eli 2 464 500 tonnia. Vuosittain louhitaan keski-
määrin 250 000 tonnia ja enintään 350 000 tonnia.

Lautakunta on muuttanut lupamääräystä 1 siten, että vuotuisesti murskattavan
kiviaineksen määrä saa olla keskimäärin 250 000 tonnia ja enintään 350 000
tonnia koko toiminta-aikana murskattavan kiviaineksen enimmäismäärän py-
syessä 1 900 000 tonnina.

Vaatimuksen johdosta hallinto-oikeus toteaa, että valituksen kohteena olevalla
päättöksellä ei ole muutettu ympäristöluvan lupamääräystä 1 siltä osin kuin
siinä on määrätty koko toiminta-aikana murskattavan kiviaineksen sallitusta

enimmäismäärästä. Maa-ainelupa on myönnetty kalliokiviaineksen ottamiseen ja luvassa on määrätty maa-aineksen kokonaisottomäärä. Toimintaa harjoitettaessa on noudatettava sekä ympäristölupaa että maa-ainelupaa ja niissä annettuja määräyksiä. Edellä mainitut seikat huomioon ottaen ympäristölupaa ei ole tarpeen muuttaa murskattavan määrän osalta.

Vuotuinen toiminta-aika ja meluhaitta (lupamääräykset 2, 14 ja 14a)

██████████ on vaatinut, että lupamääräystä 2 muutetaan siten, että kesätauco on toukokuun alusta syyskuun loppuun tai että se on aikaisemman ympäristöluvan mukainen. Valituksissa on vaadittu, että kesätauco koskee kaikkia toimintoja mukaan lukien kuormaus ja kuljetukset. Vaatimuksia on perusteltu toiminnasta aiheutuvan meluhaitan häiritsevyydellä. ██████████ on vaatinut, että melumittauksia täydennetään siten, että mittausjaksoihin sisällytetään myös rikotus.

Vuoden 2008 ympäristöluvan lupamääräyksen 2 mukaan toiminta tulee vuosittain rajoittaa 15.9.–15.5. väliselle ajalle. Tänä kahdeksan kuukauden aikana saa toimintaa harjoittaa yhteensä neljä kuukautta. Viikoittainen toiminta-aika ympäristölle haittaa aiheuttavalle toiminnalle (murskaukselle ja kivien rikotukselle) on arkipäivisin (maanantai - perjantai) kello 7–21. Viikonloppuisin ja arkipyhinä toimintaa ei saa harjoittaa. Valmiita kiviaineksia saa kuljettaa Keihästien kautta päivisin kello 7–21 välisenä aikana.

Luvan hakijan mukaan haetulla enimmäistuotantomäärällä 350 000 t/a vuotuinen tuotantoaika olisi noin 5,5 kuukautta, kun tuotanto on kahdessa vuorossa. Vastaavasti keskimääräisellä tuotantomäärällä 250 000 t/a vuotuinen tuotantoaika olisi noin neljä kuukautta. Mikäli mursketuotteiden kysyntä edellyttää enimmäistuotantomäärän mukaista tuotantoa useana vuotena, lyhenee ottotoiminnan kokonaiskesto.

Lautakunta on päätöksellään muuttanut toiminta-aikoja koskevaa lupamääräystä 2. Kesätauco on määrätty alkamaan noin kaksi viikkoa myöhemmin eli 1.6. ja se on lyhyempi, koska se jatkuu vain 10 viikkoa. Tuotanto on siten sallittu ajalla 10.8.–31.5. Kuormaamista ja kuljetuksia voidaan lupamääräyksen mukaan tehdä ympärivuotisesti arkisin maanantaista perjantaihin kello 7–21 ja lauantaisin kello 8–16. Toiminnasta aiheutuvalle melulle on asetettu lupamääräyksessä 6 raja-arvot. Lupamääräys 7 koskee meluntorjuntaa ja lupamääräys 14 koskee melun tarkkailua.

Kallion louhinnasta ja louheen murskauksesta aiheutuvat ympäristövaikutukset liittyvät pääasiassa toiminnan synnyttämiin melu-, pöly- ja tärinäpäästöihin. Toiminta-alueella melua syntyy kallion porauksesta, räjäytyksistä, louheen rikotuksesta ja murskauksesta, valmiin tuotteen kuormauksesta sekä liikenteestä. Hakemuksen mukaan alueelle kuljetaan siten, että valtatieltä 9 käännyttään Teollisuustielle ja edelleen Keihästielle ja Kankaanperäntielle. Toiminnanharjoittaja on rakentanut tieyhteyden toiminta-alueelle alueen luoteispuolella sijaitsevalla teollisuusalueella olevan Kankaanperäntien päästä. ██████████

██████████ kiinteistö sijaitsee noin ██████████ etäisyydellä toiminta-alueesta sen ██████████. ██████████ sekä ██████████ kiinteistöt sijaitsevat yli ██████████ etäisyydellä toiminta-alueesta sen ██████████. Toiminta-alueen ja muutoksenhakijoiden kiinteistöjen välillä on metsäistä maastoa ja eteläpuolella myös vesistöä.

Toiminnan aiheuttamaa melua on arvioitu mallintamalla. Laskennallisessa arvioinnissa on tarkasteltu louhintaa ja murskausta alku- ja loppuvaiheessa. Melun laskentamalli on tehty muokkaamalla aiemmin tehdyn meluselvityksen aineistoa (WSP 2008). Vesistöjen pinnat on mallinnettu koviksi, ääntä heijastaviksi ja ympäröivät maa-alueet akustisesti pehmeiksi. Alkuvaiheessa murskaamisen läheisyyteen sen itäpuolelle on sijoitettu neljä metriä korkea valli, joka vaimentaa murskausalueen itä- ja koillispuolelle suuntautuvaa melua. Loppuvaiheessa maanottoalueen reunoille on muodostunut korkeimmillaan 45 metriä korkea leikkaus.

Laskentamalliin on sijoitettu yksi pora, kolme korkeusasemaa, yksi murskausasema, yksi rikotusasema, kolme pyöräkuormaajaa, murskauksen syöttö, kuljetus varastokentälle ja myyntikuormaaja. Melulähteiden päästöarvoina on käytetty poraukselle 125 dB, rikottimelle 117 dB, murskauslaitokselle 121 dB ja pyöräkuormaajalle 105 dB. Laskenta on tehty melun leviämistä suosiviin sääolosuhteisiin. Poraus on mallinnettu tehtäväksi nykyisen maanpinnan tasossa.

Mallinnustulosten perusteella ympäristön maaston korkeuserot vaikuttavat merkittävästi melun leviämiseen. Maasto vaimentaa erityisesti maa-ainesten ottoalueen lounais- pohjoispuolelle suuntautuvaa melua. Alkuvaiheessa melupäästöt ovat suurimmillaan hieman yli 40 dB Härköpohjan asuinrakennusten piha-alueilla. Pääsääntöisesti melutasot alittavat piha-alueilla 40 dB. Loppuvaiheessa melu leviää hieman kauemmaksi Härköpohjaan porauksen sijoituksessa ylemmäs. Melutilanne Härköpohjan asuinrakennusten osalta ei kuitenkaan muutu merkittävästi. Suurimmat piha-alueille kohdistuvat melutasot ovat hieman alle 45 dB ja pääsääntöisesti piha-alueille kohdistuvat tasot ovat mallinnuksen mukaan alle 40 dB. Raportissa on todettu, että melun mahdollinen impulssimaisuus tai kapeakaistaisuus voidaan todeta vasta maastossa tehtävien melumittausten yhteydessä, joten tuloksiin ei ole lisätty valtioneuvoston päätöksessä tarkoitettua + 5 dB:n korjausta. Asuin- ja lomarakennusten piha-alueille kohdistuvat melutasot alittavat valtioneuvoston päätöksen mukaiset melutason ohjearvot, kun otetaan huomioon laskentamallin epävarmuus 6–7 dB.

Toiminnan aiheuttamaa melua on selvitetty myös mittauksin (Promethor Oy, Ympäristömelun tarkkailuraportti Härkövuori, Muurame 25.11.2018). Kallio- kiviaineksen murskaustoiminnan aiheuttamaa melua mitattiin neljän vakituisessa asuinkäytössä olevan rakennuksen piha-alueella sekä louhosalueella. Mittaukset tehtiin tuotannon ollessa normaalisti käynnissä. Melumittauksen perusteella toiminnasta ei aiheutunut melulle annettujen ohjearvojen ylitystä häiriintyvissä kohteissa. Raportin mukaan melu ei asuinkiinteistöjen piha-alueilla ollut impulssimaista. Mittaustulosten perusteella melutason tarkkailua suositeltiin silloin, kun murskauslaitos siirtyy ylemmälle tasolle tai kun murskauslaitoksen etäisyys melusteeseen kasvaa. Mittausraportin mukaan rikotus ei ollut käynnissä koko melumittauksen ajan.

Hallinto-oikeus katsoo, että melumallinnus on tehty asianmukaisesti. Lupaviranomainen on sen perusteella voinut arvioida toiminnasta aiheutuvaa meluhaittaa ympäristössä. Suoritettujen melumittausten perusteella melu ei nykytilanteessa ole impulssimaista lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Tämä käy selvästi ilmi mittauksista laaditusta raportista. Melumittausten suhteellisen vähäisenä puutteena on pidettävä sitä, että rikotus on ollut käynnissä vain yhden mittauksen aikana. Mikäli toiminnan edetessä murskausta tai rikotusta tullaan

harjoittamaan etäämpänä melun luonnollisista tai rakennetuista leviämisteistä, melu voi levitä voimakkaampana ympäristöön. Tällöin se voidaan aistia myös nykyistä iskumaisempana lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

Hallinto-oikeus on täsmentänyt melun tarkkailuvelvoitetta muuttamalla lupamääräystä 14 ja lisäämällä ympäristölupaan uuden lupamääräyksen 14a. Koska on mahdollista, että louhinnan ja murskauksen edetessä melu kantautuu häiritsevänä varsin etäälle erityisesti kaakon suunnassa, yksi mittauspiste on tarpeen sijoittaa myös Härköpohjan alueelle. Hallinto-oikeus katsoo lisäksi, että melun leviäminen tulee selvittää määräajoin mallintamalla, kun melulähteiden sijainti muuttuu toiminnan edetessä. Vaihtelevien maasto-olosuhteiden vuoksi melun leviämissuunnat voivat muuttua tavalla, jota on mahdotonta arvioida laaja-alaisesti muutoin kuin mallintamalla.

Kun erityisesti otetaan huomioon toiminnanharjoittajan pyrkimys vuotuisen tuotantomäärän kasvattamiseen, toiminnan sijainti lähellä vakituiseen asumiseen ja loma-asumiseen käytettäviä alueita, joilla kesäaikaan oleskellaan ulkona, ja se, että alueella on asiakirjojen mukaan myös muuta melua aiheuttavaa toimintaa, hallinto-oikeus katsoo, että vuotuisen toiminta-ajan rajaaminen kesäkuukausien ulkopuolelle on ennalta arvioiden tarpeellista ja riittävää kohtuuttoman rasituksen estämiseksi ja asumisviihtyvyyden turvaamiseksi. Näin ollen hallinto-oikeus on muuttanut lupamääräystä 2 siten, että kesätauko kattaa myös koko elokuun

Kirjanpito ja raportointi (lupamääräys 16)

██████████ on vaatinut, että kirjanpitoon ja raportointiin sisällytetään myös toimitetun murskeen määrä.

Luvassa on annettu määräyksiä kirjanpidosta ja raportoinnista. Lupamääräyksen 16 mukaan kirjanpidon tulee sisältää muun muassa louhitun ja murskatun kiviaineksen määrä.

Hallinto-oikeus katsoo, ettei lupamääräystä 16 ole tarpeen muuttaa valituksessa esitetyn perusteella.

Lopputulos

Yllä esitetyn perusteella hallinto-oikeus katsoo, että kun toimintaa harjoitetaan hakemuksen ja lupamääräysten mukaisesti, sellaisina kuin ne ovat hallinto-oikeuden muuttamassa muodossa, toiminnasta ei aiheudu melun muodossa eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta eikä myöskään haittaa asumisviihtyvyydelle.

Muut lausumat

Hallinto-oikeus toteaa, että toiminnan valvontaan kuuluvia seikkoja, kuten varastokentän valmistuminen sekä meluntorjunnan ja toiminta-aikojen noudattaminen, ei käsitellä eikä ratkaista toiminnanharjoittajan hakemuksesta vireille tulleen ympäristöluvan muuttamista koskevan asian käsittelyn yhteydessä.

Hallinto-oikeus toteaa lopuksi, että mahdollisiin luvan vastaisiin toimiin voidaan tarvittaessa puuttua ympäristönsuojelulain valvontaa koskevien säännösten nojalla. Mahdollisista sanktioista ei voida etukäteen määrätä ympäristöluvassa.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Tuomioistuinlaki 4 luku 1 §

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä tiedottaminen

██████████ on viipymättä tämän päätöksen saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista asiakumppaneilleen. Jos hän tämän laiminlyö, hän on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).

Päätöksestä ilmoittaminen

Muuramen kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 107 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n perusteella valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **5.8.2021**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Diaarinumero

00760/19/5109

00762/19/5109

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Reko Vuotila ja Päivi Jokela sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Petri Hiltunen.

Reko Vuotila

Päivi Jokela

Petri Hiltunen

Hallinto-oikeuden esittelijä

Maiju Sulin

Toimituskirjan antaja:

Laura Leinonen
ma. lainkäyttösihteeri

Jakelu

Päätös ja maksu

[REDACTED], maksutta

Osoite: [REDACTED]

[REDACTED], maksutta

Osoite: [REDACTED]

Jäljennös maksutta

NCC Industry Oy

Muuramen elinvoiman ja kestävän kasvun lautakunta

Jyväskylän kaupungin ympäristöterveysjaosto

Jyväskylän kaupungin rakennus- ja ympäristöjaosto

Muuramen kunnanhallitus

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/
Ympäristö ja luonnonvarat, sähköisestiEtelä-Suomen aluehallintovirasto, sähköisesti
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus, sähköisesti

ARS / LL

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaan-
nista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>